

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

Tarih: 21 Ocak 2015

Creative Europe – Yaratıcı Avrupa Destek Programı Bilgilendirme Toplantısı

Konuşmacılar: Hale Ural, Hakan Tanrıöver Kùltürel İrtibat Noktası, T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı

Moderatör: Yamaç Okur, Yapımcı, Se-Yap Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Yamaç Okur: Merhaba, meslek birliği olarak her ay “Çarşamba Toplantıları” düzenliyoruz. Bu ay konuklarımız “Creative Europe – Yaratıcı Avrupa” destek programının işleyişiyle ilgili bizlere bilgi aktaracak Hale Ural ve Hakan Tanrıöver. T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı Kùltürel İrtibat Noktası uzmanları. Hoşgeldiniz. Dinleyicilerimiz arasında yapımcılar, meslek birlikleri yönetim kurulu üyeleri, festival çalışanları yer alıyor. Bu programa Türkiye Kasım 2014’de dâhil oldu. Program 2014 - 2020 yılları arasında sürecek, Türkiye kısmi olarak programda yer alıyor. Detayları şimdi konuklarımızdan öğreneceğiz.

Hale Ural: Merhaba, davetiniz için teşekkür ediyoruz. Bu toplantı bize sektör temsilcileriyle tanışma fırsatı sağlamış oldu. Türkiye’nin ilk defa dâhil olduğu Yaratıcı Avrupa programının ilk tanıtım toplantısını gerçekleştirmiş olacağız. Avrupa Komisyonu tarafından yürütölen kùltür alanındaki destek programları tek çatı altında toplandı. 2014 -2020 yılları arasında geçerli olacak bu programa geçen yıl teklif çağrıları yapıldı ama Avrupa Komisyonu ile Türkiye arasındaki sıkı müzakereler sebebiyle Türkiye programa dâhil olmada bir yıl gecikme yaşadı. Müzakerelerin sebebi şuydu, komisyon Türkiye’nin üyeliğini kùltür ayağında kabul ediyordu. Medya ayağına katılımla ilgili mevzuatla bağlantılı konulardan dolayı çekincesi vardı. Ancak biz mevzuatla ilgili sıkıntıların giderildiğini belirterek Medya ayağına üyeliğin yapılmasını talep ettik. Bu şekilde Türkiye Yaratıcı Avrupa destek programının Medya alt programına dört başlık üzerinden üye olabildi. Sunum bölümünde bu başlıklardan bahsedeceğiz. Ben sözü mesai arkadaşım Hakan Tanrıöver beye vermek istiyorum.

Hakan Tanrıöver: Merhaba, ben de öncelikle toplantı organizasyonu için teşekkür etmek isterim. Türkiye Avrupa Birliği katılım sürecinde adaylık statüsünde müzakerelerini yürütüyor. Kùltür Bakanlığı olarak Aralık 2006’da Avrupa Birliđine kùltür konusundaki müzakere pozisyon belgemizi iletmiştik. Avrupa Birliği

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

projelerinden Türkiye'deki kültür sanat sektörünün doğrudan koordinatör sıfatıyla faydalanabilmesiyle ilgili çalışmalarımızı başlattık. 2007 -2013 döneminde Avrupa Kültür fonu kapsamında Türkiye'de güzel sanatların, gösteri sanatlarının, dans gruplarının, orkestraların, üniversitelerin, belediyelerin doğrudan kültür ve sanat organizasyonlarına ortaklarıyla birlikte alabilecekleri bir hibe programına koordinatör olarak girdiler. Edebi eser çevirileri de bu kapsam içerisindeydi. Bu dönemde medya programına Türkiye'den kültür sanat kuruluşları doğrudan müracaat edemiyorlardı. Bu aşamada ise Yaratıcı Avrupa programına Türkiye'deki kültür sanat kuruluşları aynı zamanda görsel işitsel sektörde yer alan kuruluşlar da sınırlı başlıklar altında koordinatör olarak müracaat yapabilecekler. Bu programı Avrupa Birliği'ne kültürel katkı yapması açısından önemli bir basamak olarak görüyoruz. Programın tanıtım ve yaygınlaşmasından sorumlu olan kurum Kültür ve Turizm Bakanlığı'dır. Bu programa bir katkı payı yatırılarak üye olundu. Bakanlık olarak, sektöre programı tanıtmak, başvuru için gerekli altyapı ve lojistik desteği sağlamakla görevliyiz. Yaratıcı Avrupa programına proje nasıl hazırlanır konulu eğitim seminerleri düzenleyeceğiz. Kasım 2014 tarihinde resmi olarak üye olduğumuz programla ilgili yaptığımız ilk toplantı. İstanbul'da Atlas pasajı içinde bir ofis hazırlandı. Eğitim programları ve destek için bu ofisten hizmet vereceğiz. Öte yandan <http://ced.gov.tr/> internet sitesinde mevzuat yer alacak, halen tercümelemleri devam ediyor.

Avrupa Delegasyonu Creative Europe sayfasından detaylı bilgiye erişmeniz mümkündür. http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/index_en.htm

Bu yıl hayata geçmesini planladığımız ortak arama veri tabanını kuruyoruz. Üye 34 ülkenin Yaratıcı Avrupa masalarında sizlerin, şirketlerinizin, sivil alanda çalışan kurumların profillerinin görülebilmesi için kayıt masası açıyoruz. Online dijital bir altyapı olacak. Proje yazımı konusunda da bizler size gereken eğitimi vereceğiz. Avrupa Birliği projelerinde aranan en temel nokta, yapacağınız çalışma Avrupa Kültürüne nasıl katkı sağlayacak sorusuna yanıt verebilmek. Proje dosyalarında önemle üzerinde durulan iki nokta var, Avrupa kültürüne nasıl katkı sağlayacağınızı ve proje ortaklarınızla ilişkinizi detaylı sunmanız beklenir. Ortaklarınızla neden ortak oldunuz, bundan sonra işbirliğiniz nasıl sürecek. Projelerin bu temel sorular üzerine kurulması bekleniyor. Proje başvurularının tüzel kişilikler üzerinden yapılması gerekiyor. Mali, operasyonel açıdan yapacağınız faaliyetlerin kurallar çerçevesinde takip edilebilmesi için tüzel kişi olarak başvurulması gerekli. Bu programda başvuran bütün kuruluşlar aynı statüdedir. Tüzel kişiliği olan bütün kültür sanat kuruluşları aynı

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

statüde değerlendirilmektedir. Creative Europe - Yaratıcı Avrupa programı 2014 – 2020 yıllarını kapsıyor. Türkiye'deki kültür sanat kuruluşları, Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki ortaklarıyla beraber bu programa koordinatör sıfatıyla başvuru yapabilecekler.

Programın içerisinde,

- Kültür ve yaratıcı sektör çalışanları için eğitimler,
- Yayıncılık sektörü için edebi çeviri – program kapsamında Türkçe bu kategoride resmi dil olarak geçmektedir.
- Uluslararası organizasyonlarla işbirliği
- Festival ve sinema ağlarının teşvik edilmesi
- İzleyici geliştirme programı yer almaktadır.

Programın başvuru dili İngilizce, Almanca ve Fransızca'dır. Başvurular online gerçekleştirilmektedir. 2014 – 2020 yıllarını kapsayan programın toplam bütçesi 1,6 milyar Euro. Sektörler arası projelere bu tutarın %13'ü, kültürle ilgili projelere %31'i, medya ile ilgili projelere ise %56'sı ayrılmış durumda. Kültürle ilgili fonlama, ülkedeki kültür alanında faaliyet gösteren kuruluşların çalışmalarının desteklenmesini amaçlıyor.

- Sanatçıların kültürler arası diyaloğunun artırılması,
- Kültürel ve sanatsal ürünlerin uluslararası dolaşımının teşvik edilmesi
- Toplumlar arası kültürel diyaloğu teşvik eden projeler bu program kapsamında destek alabilirler.

Program kapsamında 4500'den fazla eserin çevirisi hedefleniyor. Medya alt programında da görsel işitsel sektörün desteklenmesi hedefleniyor.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

Medya programında Türkiye'ye hangi başlıklar açık bakalım,

- Eğitim ve geliştirme desteği,
- İzleyici geliştirme ve festivaller
- Sinema okuryazarlığı için sınır ötesi işbirliği
- Başarılı Avrupa filmlerine ilgi çekebilmek için altyapı desteği
- Edebiyat, çağdaş mimarlık, dans gibi alanlarda yarışmalarda Türkiye'nin yer alabilmesi,
- 2019 yılı Avrupa kültür başkentleri programında Türkiye'den aday şehir seçilmesi (İstanbul dışında),
- Türkiye'nin Avrupa kültürel mirası alt başlığında yer alabilmesi.

Hale Ural: Medya alt programında Türkiye'nin dâhil olduğu dört başlık var. Medya bileşeninde 14 başlık yer alıyor. Bu başlıkların bazıları üretime yönelik, film yapımı gibi, ortak yapımlar gibi, bazıları dağıtıma yönelik, bir de dijital kısım var video oyunlarının geliştirilmesi gibi fakat mevzuat uyumu tamamlanmadığından Türkiye sadece,

- Eğitim
- İzleyici geliştirme
- Piyasalara Erişim
- Film Festivalleri başlıklarındaki destekler için başvuru yapabilecek. Bu başlıklardan eğitim için başvurular 2015 Mart ayında başlayacak.

Yamaç Okur: Bu noktada bir soru sormak istiyorum. Film yapımcıları Avrupa'da bu programa başvuru yaparak proje geliştirme desteği alıyorlar. Zor bir başvuru süreci var ama oldukça önemli bir kaynak ve bazı ülkelerde sektörü ayakta tutuyor. Biz bu bölüme Türkiye olarak dâhil değiliz. Peki,

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

sektör olarak ne yapabiliriz bu konuda? Problemi biraz daha açmanızı rica edeceğim.

Hale Ural: Kısaca şunu söyleyebilirim. Ekip olarak müzakereleri bizzat takip ettik. Bakanlıklar arasındaki koordinasyon ve eşgüdümün en üst noktada olduğu bir müzakere süreciydi. Sektör Avrupa Komisyonu ile lobi çalışması başlatabilir. Avrupa'daki sektör temsilcileri ile ilişkilerinizi kullanabilirsiniz. Mevzuata uyum çalışmalarının doğru anlatılmasına katkı sağlayabilirsiniz. Ticari anlaşmalar konusunda "kayırmacı ülkeler" politikası var. Türkiye bu anlaşmalara Avrupa ile birlikte imza atmadığından dağıtım gibi ticari faaliyet gerektiren kısımlarda Türkiye'nin yer alamayacağına dair görüş iletilmişti. Biz de bu görüşe karşı Birleşmiş Milletler Dünya Ticaret Örgütü'nü referans göstererek karşı görüş bildirdik. İlettiğimiz görüş kabul gördü ancak mevzuata uyum konusundaki eksiklikleri aşamamış olduk. Aslında bu konunun temel sebeplerinden birinin de 2008 yılından itibaren Avrupa'da başlayan ekonomik kriz olduğunu düşünüyorum. Bütün başlıklara üye olmamızın yolunun hala açık olduğunu da eklemek isterim.

Serkan Çakarer: Aslında mevzuat konusunda bir değişime ihtiyacımız var. Örneğin, Sinema destek yasamız, Türkiye'nin küçük ortak olacağı Avrupa projelerine izin vermiyor. Bu anlamda destek programı kapsamındaki ülkeler içinde bizim durumumuzda başka ülke yok. Karşılıklılık ilkesini işletmek bu sebeple mümkün olamıyor. Medya programı kapsamında ülkemizdeki üretimin %51'ini Avrupa'dan ortağa devrederek yararlanabiliyoruz. Bu şekilde de bu ülkede gerçekleşen kültürel üretimin yurt dışına kayması söz konusu olmuş oluyor. Sonra da bu eserle ilgili hakkı alamıyorsunuz. Düzenleme eksiklikleri halen var.

Yamaç Okur: Özetlemek gerekirse, 2014 -2020 yılları arasında Türkiye, Yaratıcı Avrupa destek programı Medya programında bu dört başlık üzerinden koordinatör ülke olarak başvuru yapabilecek.

Hale Ural: Eğitim başlığında hangi projeler fonlanabilir? Görsel işitsel alanda çalışan tüm profesyonellerin beceri ve yeterliliklerini geliştirmeleri, bilgi

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

paylaşımı, ağların geliştirilmesi ve dijital teknoloji kullanımının teşvik edildiği tüm eğitim faaliyetleri bu kapsamda destek için başvuru yapılabilir. Görsel işitsel alanda faal olan tüzel kişilikler bu başlıkta fon desteği için başvuru yapabilirler. Eğitim programının kapsamına göre, başvurunuzda belirttiğiniz toplam bütçenizin %60 ile %80 arasında fonlanabiliyor. Proje süresi maksimum 12 ay.

İzleyici Geliştirme başlığında, teşvik, tanıtım, etkinlik, medya okuryazarlığı, festivaller yoluyla özellikle erişimi destekleyerek Avrupa görsel işitsel alanında üretilen tüm eserlere ilgiyi uyandırmak yani daha geniş bir kitleye çalışmalarınızı yaymak tanıtmak üzere açılan bir fon. Bütçelerin %60'ına kadar destek almak mümkün olabiliyor. Bu bölümü iki alt başlığa ayırabiliriz, film yapımcıları arasında işbirliği gerçekleştirmeyi sağlayan mekanizmaların oluşturulması ve izleyici geliştirmeye yönelik yapılan etkinlikler.

Piyasaya erişim başlığında, eserlerin görünürlüğünü ve dolaşımını artırmak amaçlanıyor. Bütçenin yine %60'ı destekleniyor. Gerektiğinde %80'e kadar çıkabiliyor. Proje süresi yine 12 ay sürüyor.

Film festivalleri bölümünde eserlerin çeşitliliğini artıran girişimlere destek veriliyor. Bu destek ile düzenlenecek film festivallerinde gösterilecek filmlerin %50'sinin ulusal olmaması, Avrupa sinemasının örneklerinin yer alması gerekiyor. Burada proje süresi 10 ay. Bütçenin %50'si karşılanabiliyor.

Başvuruların tamamı Avrupa Birliği – Creative Europe sitesi üzerinden indirilen elektronik formlar aracılığıyla yapılıyor. Başvuru dilleri İngilizce, Almanca ve Fransızca. Elektronik formu bilgisayarınıza kaydedip girişlerinizi yapıyorsunuz. Tamamlandıktan sonra siteye yüklemeniz gerekiyor. Her kurumun ayrıca Avrupa kimlik portalına katılarak katılımcı kimlik numarası alması gerekiyor. Doldurulan başvuru formlarının çıktıları alındıktan sonra da o kod üzerlerine yazılıyor ve posta yoluyla da gönderiliyor. Mali durumunuzu gösteren belgeleri de portal üzerinden ekliyorsunuz.

Yamaç Okur: Değerlendirme süreci nasıl işliyor?

Hale Ural: Yapılan başvurular bağımsız değerlendiriciler tarafından değerlendiriliyor. Avrupa'nın uzman bağımsız değerlendiriciler havuzu var. Yaratıcı Avrupa masası olarak bizlerin bir etkisi açıkçası yok.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

Mehmet Soyarslan – Özen Film: Oscar adayı bir filmim var, ben bu film için ne tür destek alabilirim?

Hale Ural: Sayılan dört kategorinin her birinin kendine ait kriterleri var. Oscar adayı film kriterinin yer aldığı başlık “İzleyici Geliştirme” başlığı. Bu kategori reklam, tanıtım faaliyetlerini içeriyor. Burada Oscar adayı film derken aslında filmin desteklenmeye değer bir eser olmasına dair verilen bir örnek. Bu bir Oscar tanıtım kampanyası değil. Oscar ödülüne aday olmak burada bir kriter.

Yamaç Okur: Şöyle bir açıklama yapmak isterim, burada yapımcının veya dağıtımının başvuru yaptığı bir program yok. Bu programlara daha çok online portallar, bazı ajanslar başvuruyor. Katıldığımız yurt dışı film festivallerinde Creative Europe masalarını görüyoruz. Burada nasıl olacak? Sizlere nasıl ulaşılacak?

Hakan Tanrıöver: Creative Europe masası bizleriz. Bizim görevimiz bu programın Türkiye’de tanıtımı ve yaygınlaştırılması. Belli sürelerle bültenler yayımlamayı düşünüyoruz. Eğitim faaliyetleri organize edeceğiz. Yapımcılara, dağıtımıcılara, festivallere, yayıncılara ayrı ayrı eğitim programları organize edeceğiz. Ofisimiz hazır, sadece insan kaynağı eksiklerimiz var. Tamamladığımız anda faaliyetlerimize başlayacağız. Festival ve fuarlarda artık bizleri görebileceksiniz.

Yamaç Okur: Destek programına başvuranlarla birlikte destek alanların listesi açıklanıyor. Programa daha oturmuş kurumların mı başvurması doğru olur yoksa yeni oluşumlar da başvurabilir mi?

Hale Ural: Bu soru başvurulacak program başlığına göre değişiklik gösterebilir. Eğitim programları amatör ve profesyonelleri kapsıyor. Medya başlığı ise başvuruları yeni alacağından fazla yorum yapamıyorum. Film festivalleri kategorisinde köklü olanlar daha şanslı olabilirler. Önümüzdeki süreç bu konuda daha net verilere ulaşmamızı sağlayacak.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

Beste Yamalıoğlu - Köprüde Buluşmalar Koordinatörü: Biz bu yıl Köprüde buluşmalar olarak başvurumuzu yapıyoruz. Teknik desteği Brüksel'den aldık. Kullanıcı rehberi dışında ülkenizde bu konuda yardım alabileceğiniz bir yer yok dendi bizlere. Başvuru formunda birtakım istatistiksel bilgiler soruluyor. Özellikle Avrupa'dan kaç projeye destek verdiğinizi ya da ülkenizde geliştirdiğinizi soruyorlar. Bizim daha önce bu alanda bir çalışmamız yok bu sebeple formda o bölümler boş kalıyor. Bunun dezavantajı olur mu?

Hakan Tanrıöver: Creative Europe masası bizim. Diğer sorunuza gelirse, bütün o sorulara eksiksiz cevap verebilen kurumların bu desteklere pek de ihtiyaçları yok. Sizler bu konuda gelişmek amacıyla başvuru yapıyorsunuz, daha önce Köprüde Buluşmalar'a katılan Avrupalı sanatçılar elbette vardır. İKSV ve diğer benzeri kurumların Avrupa'daki eş kurumlarla uluslararası işbirliklerinin artırılmasını hedefliyoruz bu programla. Bence bazı soruların boş kalmasının sorun olacağını düşünmüyorum.

Hale Ural: Sizin temasta olduğunuz yardım masası – help desk. Bu masanın eşi ülkemizde gerçekten yok. Yardım masası başvuru sistemiyle ilgili teknik her türlü desteği veren masadır. İkinci sorunuz için ben de bir dezavantaj yaratacağını düşünmüyorum. Bu destek programı küçük, orta ölçekli kurumların desteklenmesini amaçlıyor.

Soru: Haziran ayında gerçekleşen bir belgesel film festivalimiz var. Bu festivalin masrafları için bu fona başvuru yapabilir miyiz? Haziran ayındaki festival için geç mi kaldık?

Hale Ural: Festival düzenlerken katalog dâhil her türlü festival giderini bütçeye yazabilirsiniz. Bu yıl için başvurunuz yetişemeyebilir. Ancak bir sonraki yıl için başvuru yapabilirsiniz. Toplam proje bütçesinin %60'ını destek olarak verebiliyorlar.

Soru: Proje hazırlama ile ilgili eğitimleriniz ne zaman başlayacak?

Hakan Tanrıöver: Mart ayında başlamasını planlıyoruz.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

Yamaç Okur: Çok teŖekkürler. Belli aralıklarla bu programla ilgili bir araya gelmek isteriz.